

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

Η νέα ταινία του Πανίκου Χρυσάνθου

Όταν είδα την ταινία του Πανίκου Χρυσάνθου, “Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ”. έπιασα τον εαυτό μου να λέει σε φίλους και γνωστούς “Μη το χάσετε”, χωρίς κανένα ενδοιασμό! Για μένα το “αξίζει, να μη το χάσετε”, συνοψίζει την θετική διάθεση που μου δημιουργεί κάτι που με ξεσηκώνει. Για αυτό, δεν θέλω να συμβάλω στην γρίνια για το καστ, για το σενάριο, για ελλιπή στοιχεία, ετεροχρονισμένα γεγονότα κλπ. κλπ., αντίθετα θέλω να αναδείξω τα θετικά συναισθήματα που οδήγησαν εκατοντάδες ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους να πάνε να δουν μαζί αυτήν την ταινία, να θυμηθούν, να συγκινηθούν και να την κρατήσουν για τέσσερεις συνεχείς βδομάδες στις αίθουσες του κινηματογράφου.

Όλα αυτά ήταν η πραγματικότητα των εφηβικών μου χρόνων, λίγα χρόνια μετά τον πόλεμο του 1974. Έφερε θύμισες από την γειτονία μου στο Καϊμακλί, τα ελληνικά και τούρκικα φυλάκια μερικά μετρά από το σπίτι μου, στρατιώτες που αναγνωρίζαμε τα πρόσωπα τους λόγω της μακρόχρονης θητείας τους, τους σάκους με άμμο και τις βαρέλες που καθόριζαν τα «σύνορα» αλλά και τους πυροβολισμούς μέσα στη νύκτα που προμηνούσαν τα κακά νέα που δεν θέλαμε να ακούσουμε το πρωί από στις ειδήσεις.

Η ιστορία απλή. Είναι μια ιστορία στα φυλάκια σκοπιάς στη νεκρή ζώνη. Ένας Ελληνοκύπριος στρατιώτης με το χαρακτηριστικό όνομα, Κύπρος, στέλνεται να υπηρετήσει στην «πράσινη γραμμή» της Λευκωσίας. Προηγήθηκε η δολοφονία ενός ελληνοκυπρίου στρατιώτη από τούρκο στρατιώτη, μετά από διαταγή του διοικητή του στην πράσινη γραμμή. Τα πρώτα χρόνια μετά την εισβολή σκοτώθηκαν 10 ελληνοκύπριοι και υπολογίζεται άλλοι τόσοι Τουρκοκύπριοι με αυτό το τρόπο. Οι εξουθενωτικές και πολύωρες σκοπιές, πέρα από την ανταλλαγή λεκτικών αντιπαραθέσεων μεταξύ των στρατιωτών, δημιουργούσαν πολλές φορές και μια πιο φιλική διάθεση μεταξύ των στρατιωτών. Αντάλλασσαν τσιγάρα, ποτά, ακόμα και φάρμακα κλπ. Κάτι που οι αξιωματικοί του στρατού εκατέρωθεν δεν έβλεπαν με θετικό μάτι. Η οποιαδήποτε επαφή ήταν γι’ αυτούς εθνική προδοσία.

Ο Μουράτ ο Τουρκοκύπριος στρατιώτης της απέναντι πλευράς, ανακαλύπτει ότι μένει στο σπίτι του Κύπρου στο βορρά, και του φέρνει ένα δώρο από το σπίτι του: μια οικογενειακή φωτογραφία, η οποία ξυπνά στον Κύπρο ανάμικτα συναισθήματα. Μέσα είναι ο πατέρας του, που δολοφονήθηκε από Τουρκοκυπρίους συγχωριανούς του και ο εφηβικός του έρωτας, μια Τουρκοκύπρια κοπέλα. Όταν ο Μουράτ του προτείνει να κάμουν από ένα κρυφό ταξίδι ο καθένας στην «άλλη πλευρά», ο Κύπρος δέχεται. Είναι ένα ταξίδι που ξυπνά οδυνηρές μνήμες: Εγκλήματα και βιαιότητες, φανατισμός και εκδίκηση και από τις δυο κοινότητες

Ιστορίες που είναι βαθιά θαμμένες μαζί με τα κόκκαλα των νεκρών, διάσπαρτα σε όλη τη Κύπρο, μέσα σε πηγάδια, χωματερές, ομαδικούς τάφους. Η ταινία του Πανίκου Χρυσάνθου δεν είχε τα χρονικά περιθώρια για να χωρέσει όλες τις οδυνηρές ιστορίες αυτού του τόπου. Παρόλα αυτά μπορεί να γίνει αφορμή για τους νεότερους να ψάξουν την ιστορική αλήθεια, την οποία δεν θα βρουν ούτε στα σχολικά βιβλία ούτε στις εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας. Σε μια εποχή μάλιστα, που οι καπνοί του πολέμου τείνουν να σκεπάσουν την υφήλιο, σε μια κυπριακή κοινωνία που καλλιεργείται όλο και περισσότερο η ιδεολογία του «τείχους», (εμείς αποδώ και αυτοί αποkein), φωνές σαν του Πανίκου Χρυσάνθου ακούγονται σαν τραγούδι που σε ξεσηκώνει. Σε αφήνει να πιστέψεις ότι ναι: «κάποτε θα έρθει μια ωρέα μέρα! όπως ανορθόγραφα έγραφε το σύνθημα στο τοίχο του φυλακίου. Απλοϊκό αλλά αισιόδοξο και ανθρωπινό.

Πέρα όμως από την ευχή για καλύτερες μέρες, η ειρήνη στη Κύπρο δεν θα έρθει μόνο αφήνοντας το

παρελθόν πίσω μας ή αν αναγνωρίσουμε ο καθένας τα εγκλήματα της «δίκης» του πλευράς. Είναι ένα βήμα μπροστά. Η ειρήνη θα έρθει αν αποδείξουμε έμπρακτα ότι όλα αυτά δεν θα αφήσουμε να ξαναγίνουν.

Δήμητρα Χριστοδούλου

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Εργατική Δημοκρατία (Τεύχος 154), Δεκαετία 2010-2019, Λευκωσία (νότια), 2017

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:ergatikidimokratia:no154:greenlinestory&rev=1673122661>

Last update: 2025/04/20 19:47

